

N:o 148.

Af Herr Johan Jönsson: Om befrielse från rusthållarne från anskaffning och underhåll af häst och karl mot erläggande af bestämd afgift, samt om anslag till bestridande af de kostnader, som häraf för staten kunna blifva en följd.

Ehuru jag gerna medgifver att Riksdagen med viss uppmärksamhet fäst sig vid deras mening, hvilka påyrkat en jemnare fördelning af skyldigheten att deltaga i landets försvar, i ty att Riksdagen förlidet år upphäfd friköpningsrätten och således förklarade att hvarje vapenför man tillhörande hvilken folkklass som helst, skall sjelf utgöra vapentjensten, så återstår likväl ännu mycket mer för åstadkommandet af en närmare jemvigt.

Den åsigten gör sig allt mer gällande, att då jordens taxeringsvärde nu utgör grunden för beskattningen, så bör äfven alla äldre jordprivilegier försvinna, då deraf skulle följa att, beträffande deltagandet i landets försvar, en rättvisare och jemnare fördelning kommer att ega rum; nu deremot tynger bördan högst olika på dem, som i närvarande stund äro skyldige att mobilisera. Jag sade i närvarande stund skyldige! ty de äro många, hvilka verkligen borde deltaga i landets försvar och dock äro ännu rent af befriade, men det är icke en så genomgripande reform, som härmed åsyftas, utan jag vill endast framhålla en afdelning af dem som nu deltaga i försvarsverket och den är *rusthållarne*, hvilkas klagan är högljuddast, men äfven i högre grad befogad; klagomålen hafva visserligen blifvit framburna både till Regeringen och Riksdagen, den

förstnämnda synes mig dock icke hafva med allvar lyssnat till det hofsamma språk, de betryckta fört, och de berättigade yrkanden, som från dem och Riksdagen utgått om lindringsförslag. Jag vill dock icke lemna oanmärkt hvad jag mycket väl minnes, att Riksdagen, dit rusthållarnes förenade röster om lindring i rustningsbesväret blifvit framburne af deras lagligen valda ombud, tillstyrkt ett lindringsförslag och att Regeringen framkommit med sådant, men det var till den grad orimligt att det icke kunde antagas, utan att tillämpa ordspråket "ur askan i elden", och dermed strandade förhoppningarna den gången, och de rustandes berättigade rop blef såsom en röst i öknen. Nog minnes jag, att från statsrådsbänken utlofvades lindring i rustningsbesväret, om vi blott ville antaga allmänna värneplikten, men det förblef vid blotta löftet, men jag hoppas att denna min framställning skall vinna ett bättre öde och vill jag nu i korthet motivera densamma.

Man tänke sig den dyrbara uniformen (munderingen) till häst och karl, hvilken beklädnad vinner ombyte lika ofta som en nyckfull krigsminister eller högre officer finner för godt att förevisa nya moder eller modeller. Så har på en tid af några få år ombyte af sadlar, sablar och pistoler m. m. egt rum ett par gånger, och den ena persedeln har varit dyrare än den andra. Man tänke sig vidare de enorma hästprisen, förhöjd foderlega, de moderna vapen och uniformer, utan att omtala de stegrade löner som fordras till följd af strängare tjänstgöring. Hvad är nu meningen med grundlagens uttryckliga stadgande om svenska folkets urgamla rätt att sig sjelf beskatta, då Regeringen utan Riksdagens hörande kan ålägga en stor del af svenska jordbrukarne sådana stegrade onera utan gräns? Man skall häraf finna, att rusthållarnes ställning är odräglig och därför bör i någon mån bebilligas och upphjelpas; dessutom vill jag erinra, att här finnas rusthåll i Skåne, som ej äro taxerade till mer än 15,000 à 20,000 R:dr R:mt, men rustningsutgifterna gå årligen till cirka 400 R:dr R:mt. Klart är, att ett så ojemnt förhållande icke länge kan ega bestånd, och jag har därför funnit mig anmanad att nu yrka billig lindring i rusthållsbesväret och önskar att hvarje rättänkande fosterlandsvän och i synnerhet Regeringen ville behjerta detta och söka på billigaste sätt afhjelpa detta onus. Af hvad jag nu haft äran anföra vågar jag härmed föreslå:

att, så länge indelningsverket kvarstår, rusthållarne mot erläggande till staten af en bestämd afgift, motsvarande kostnaden för såväl hästen som för dess och karlens utrustningspersedlar vid indelningsverkets införande, befrias från anskaffning och underhåll af nämnda föremål; och att rusthållarne, för den händelse indelningsverket skulle successivt afskrifvas, i samma förhållande successivt befrias från nämnda kostnad; samt

att Riksdagen måtte bevilja ett anslag till bestridande af de statens kostnader för nyssnämnda ändamål, som öfverstiga rusthållarnes afgift.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1873.

Johan Jönsson.

N:o 149.

Af Herr Johan Jönsson: Derom att skarpskytteföreningar under vissa villkor må utan lösen få behålla gevär, som till dem från kronans förråd utlemnats.

Lifvade af en sann fosterlandskärlek, var det som så många både äldre och yngre män, med anledning af Kongl. kungörelsen af den 8 Mars 1861, angående frivilliga skarpskytteföreningar, manades att i dessa föreningar inträda. Att de frivilliga skarpskytteföreningarne icke fullkomligt lyckats motsvara sitt ändamål, är icke deras fel, utan måste orsaken härtill finnas i den omständigheten, att de dels saknat en fast organisation och dels erhållit ett alltför otillräckligt understöd af staten. Man kan nemligen icke billigtvis fordra, att i synnerhet obemedlade eller mindre bemedlade personer, då de sjelfva hafva att, utan någon ersättning för tidsspillan, bekosta allt, såsom kläder och underhåll för sig under öfningarne samt till större delen äfven ammunition m. m., skola kunna visa samma ihållighet och samma punktighet, som soldater inom arméen. Emellertid kan dock icke förnekas, att